WERKBOEK **BLOK 4**

FS 8

DE WERELD IN GETALLEN

Concept
Ceciel Borghouts
Petra van den Brom-Snijders (Meetkunde)
Arlette Buter
Anneke van Gool
Ans Veltman (Eureka)

Eindredactie
Merel Jongeling
Sigrid Kroon
Dorine de Kruyf
Ramon Verwijst
Anne Wichgers

Auteurs
Jos van den Bergh (Eureka)
Nicole Bus
Anke Fourdraine
Désirée Janssen
Francis Kutschruiter
Marieke van Lierop
Sabine Lit
Annette Markusse (Eureka)
Martie de Pater-Sneep
Irene Prins-Munting (Eureka)
Pieter Schouten
Marijke Spoelder

Malmberg 's-Hertogenbosch

BLOK 4 INHOUD

doel 1

- S Je herhaalt cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22 × 65 en 36 × 65.
- F Je herhaalt cijferend of kolomsgewijs vermenigvuldigen of rekenen met splitsen bij sommen als 6 × 346 en 22 × 64.

☺ ☺ ☺

doel 2

- Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als 5819 : 23, in maximaal 3 stappen.

☺ ☺ ☺

doel 3

- S Je leert sommen als $\frac{2}{3} : \frac{1}{6}$ en $5\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$ uitrekenen op de getallenlijn of met een verhoudingstabel.
- F Je leert problemen oplossen (verhalen en/of plaatjes) met breuken door te tekenen of op de getallenlijn.

☺ ☺ ☺

doel 4

- S Je leert sommen als 3,5 : 0,5 uitrekenen door te rekenen met verhoudingen en sommen als 16,2 : 3 met de strategie splitsen.
- F Je herhaalt sommen als 18,6 kg : 3 uitrekenen met de strategie splitsen.

☺ ☺ ☺

doel 5

- S Je leert rekenen met alle maten voor gewicht.
- F Je leert rekenen met alle maten voor gewicht in verhaalsommen.
- Je leert rekenen, schattend en precies, met prijzen en gewichten, waarbij je maten moet herleiden.

☺ ☺ ☺

doel 1

- S Je herhaalt cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22 × 65 en 36 × 65.
- F Je herhaalt cijferend of kolomsgewijs vermenigvuldigen of rekenen met splitsen bij sommen als 6 × 346 en 22 × 64.

start

Reken uit.

2 × 12 = ...	3 × 15 = ...	4 × 22=	2 × 13 = ...
200 × 12 = ...	300 × 15 = ...	400 × 22 = ...	200 × 13 = ...

S

hulp

```
   4 7
   3 6  ×
 -------
   2 8 2
 1 4 1 0  +
 -------
 1 6 9 2
```

Eerst een 0 opschrijven, omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6 × 47
stap 2: Eerst een 0 opschrijven, omdat je gaat vermenigvuldigen met een tiental.
stap 3: 3 × 47
stap 4: optellen

F

kolomsgewijs vermenigvuldigen

```
   5 3 6
       4  ×
 -------
 2 0 0 0
   1 2 0
     2 4  +
 -------
 2 1 4 4
```

splitsen

100 + 6

22 × 53 = 20 × 53 + 2 × 53 =
1060 + 106 = 1166

1

Hoeveel stoelen zijn er? Reken uit in je schrift. Welke som hoort erbij?

S Reken uit met cijferen.
F Reken uit met cijferen of met splitsen.

In de bioscoop zijn 22 rijen.
Elke rij heeft 47 stoelen.

som: .....
antwoord: .....

In de schouwburg zijn 34 rijen.
Elke rij heeft 55 stoelen.

som: .....
antwoord: .....

2 S

Hoeveel stoelen zijn er? Reken uit met cijferen in je schrift. Welke som hoort erbij?

In de bioscoop zijn 38 rijen.
Elke rij heeft 52 stoelen.

som: .....
antwoord: .....

In de concertzaal zijn 43 rijen.
Elke rij heeft 56 stoelen.

som: .....
antwoord: .....

hoe ging het?

3 Reken uit met splitsen. Daarna 10 × zoveel.

80 + 18			
2 × 49 = ...	3 × 37 = ...	6 × 56 = ...	4 × 63 = ...
20 × 49 = ...	30 × 37 = ...	60 × 56 = ...	40 × 63 = ...
4 × 74 = ...	5 × 86 = ...	3 × 95 = ...	6 × 39 = ...
40 × 74 = ...	50 × 86 = ...	30 × 95 = ...	60 × 39 = ...

4 Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of splitsen. Kijk bij de Hulp, als je het niet meer weet.

In de bioscoop zijn 22 rijen. Elke rij heeft 36 stoelen. Hoeveel stoelen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

In de schouwburg zijn 28 rijen. Elke rij heeft 44 stoelen. Hoeveel stoelen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

5 Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

Kijk bij de Hulp, als je het niet meer weet.

6 2 3 × 5	3 7 4 × 4	7 1 2 × 9	6 4 7 × 3
.....	.....	.....	.....
4 9 3 × 7	8 3 5 × 6	2 8 9 × 2	9 1 4 × 8
.....	.....	.....	.....

6

Reken uit in je schrift.

S Reken uit met cijferen.
F Reken uit met cijferen of splitsen.

22 × 49 = ...

82 × 44 = ...

66 × 27 = ...

55 × 86 = ...

56 × 33 = ...

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

Ik ga omkeren.

7

Welke som hoort erbij?

S Reken uit met cijferen.
F Reken uit met cijferen of splitsen.

Een kaartje voor de eerste rang voor het concert kost € 44,-. De eerste rang heeft 63 plaatsen. Hoeveel kosten alle kaartjes voor de eerste rang samen?

som: .....

Ik ga omkeren.

antwoord: .....

Een kaartje voor het gala kost € 48,-.
Op de eerste dag worden al 33 kaartjes verkocht.
Hoeveel geld is er na de eerste dag in kas?

som: .....

antwoord: .....

kijk terug

ga naar taak 1 op bladzijde 4

Reken uit met cijferen of splitsen: 33 × 56.
Welke stappen zet je?

stap 1: .....

stap 2: .....

stap 3: .....

doel 1

- S Je herhaalt cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22 × 65 en 36 × 65.
- F Je herhaalt cijferend of kolomsgewijs vermenigvuldigen of rekenen met splitsen bij sommen als 6 × 346 en 22 × 64.

start

Reken uit.

2 × 24 = ...	2 × 51 = ...	2 × 21=	2 × 31 = ...
200 × 24 = ...	200 × 51 = ...	200 × 21 = ...	200 × 31 = ...

hulp

S

```
  4 7
  3 6  ×
-------
  2 8 2
1 4 1 0  +
-------
1 6 9 2
```

Eerst een 0 opschrijven, omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6 × 47
stap 2: Eerst een 0 opschrijven, omdat je gaat vermenigvuldigen met een tiental.
stap 3: 3 × 47
stap 4: optellen

F

kolomsgewijs vermenigvuldigen

```
  5 3 6
      4  ×
---------
2 0 0 0
  1 2 0
    2 4  +
---------
2 1 4 4
```

splitsen

100 + 6

22 × 53 = 20 × 53 + 2 × 53 =
1060 + 106 = 1166

1

Hoeveel? Reken uit in je schrift. Welke som hoort erbij?

S Reken uit met cijferen.
F Reken uit met cijferen of met splitsen.

In een krat gaan 24 flessen. Er zijn 33 kratten.
Hoeveel flessen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

In een doos gaan 46 blikken. Er zijn 22 dozen.
Hoeveel blikken zijn er?

som: .....

antwoord: .....

2 S

Hoeveel? Reken uit met cijferen in je schrift. Welke som hoort erbij?

In 1 jaar zitten 52 weken.
Hoeveel weken zijn er na 21 jaar verstreken?

som: .....

antwoord: .....

In een dag zitten 24 uren.
Hoeveel uren zijn er na 93 dagen verstreken?

som: .....

antwoord: .....

hoe ging het?

3 **Reken uit met splitsen. Daarna 10 × zoveel.**

60 + 10	.....	.....	.....
2 × 35 = ...	8 × 49 = ...	6 × 43 = ...	7 × 56 = ...
20 × 35 = ...	80 × 49 = ...	60 × 43 = ...	70 × 56 = ...

4 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen of splitsen.

Het restaurant koopt 33 zakken.
Hoeveel waxinelichtjes koopt het restaurant?

som: .....

antwoord: .....

Het restaurant koopt 22 pakken.
Hoeveel servetten koopt het restaurant?

som: .....

antwoord: .....

5 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

In 1 jaar zitten 365 dagen.
Hoeveel dagen zijn er na 3 jaar voorbij?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

Een zakje snoep weegt 275 gram. Sjors koopt 7 zakjes snoep. Hoeveel gram snoep heeft Sjors?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

6

Reken uit in je schrift.

S Reken uit met cijferen.

F Reken uit met cijferen of splitsen.

33 × 72 = ...

28 × 44 = ...

55 × 89 = ...

42 × 77 = ...

66 × 59 = ...

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

66 × 59 =

7

Hoeveel?

Welke som hoort erbij?

S Reken uit met cijferen.

F Reken uit met cijferen of splitsen.

Op een rol zitten 78 zakken.
Het schoonmaakbedrijf heeft 44 rollen op voorraad. Hoeveel vuilniszakken zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

In een doos zitten 24 flessen.
Het schoonmaakbedrijf heeft 33 dozen op voorraad. Hoeveel flessen zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

kijk terug

ga naar taak 2 op bladzijde 6

Reken uit met cijferen of splitsen: 22 × 42.
Welke stappen zet je?

stap 1: .....

stap 2: .....

stap 3: .....

doel 2

- Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als 5819 : 23, in maximaal 3 stappen.

start

Reken uit.

2 × 12 = ...	2 × 45 = ...	2 × 32 = ...	2 × 27 = ...
10 × 12 = ...	10 × 45 = ...	10 × 32 = ...	10 × 27 = ...
5 × 12 = ...	5 × 45 = ...	5 × 32 = ...	5 × 32 = ...

hulp

Ik kijk welke ik nodig heb uit de tafel van 24.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×	3 ×	
24	48	240	120	72	

```
2 4 / 6 0 7 2 \ 2 5 3
    4 8 0 0_    2 0 0 ×
    1 2 7 2
    1 2 0 0_      5 0 ×
        7 2
        7 2_        3 ×
          0
```

1 **Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift.**

Gebruik de tabel.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×			
32						

Make-upborstels worden verkocht per set van 32 stuks.
De groothandel heeft 10.282 make-upborstels op voorraad. Hoeveel sets zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

In groep 8 meten alle kinderen hoe lang ze zijn. Bij elkaar is dat 5024 cm.
Er zitten 32 kinderen in de klas. Hoe lang zijn de kinderen in deze groep 8 gemiddeld?

som: .....

antwoord: .....

2 **Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift. Gebruik de tabel.**

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×		
41					

9635 : 41 = ...

14.395 : 41 = ...

hoe ging het?

3 Welke som hoort erbij?

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Gebruik de tabel van de Hulp.

De supermarkt heeft 3000 flesjes water. Ze staan in kratten van 24 flesjes. Hoeveel kratten met waterflesjes staan er in de supermarkt?

som: .....

Laat zien hoe je rekent.

antwoord: .....

De supermarkt heeft 6072 flesjes water. Ze staan in kratten van 24. Hoeveel kratten met waterflesjes staan er in de supermarkt?

som: .....

Laat zien hoe je rekent.

antwoord: .....

4 Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?

Kijk naar de honderdtallen. Schrijf de som in de goede kolom.

3400 : 24

8100 : 24

8300 : 41

2900 : 31

4000 : 41

4650 : 41

9600 : 31

5100 : 24

antwoord tussen 0 en 100	antwoord tussen 100 en 200
.....	.....
.....	.....
antwoord tussen 200 en 300	**antwoord tussen 300 en 400**
.....	.....
.....	.....

5 **Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift. Gebruik de tabel.**

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×		
23					

4899 : 23 = ...

3611 : 23 = ...

6946 : 23 = ...

6 S **Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?**

Kijk naar de honderdtallen. Schrijf de som in de goede kolom.

12.990 : 35	2195 : 23	2195 : 35	16.960 : 51
5290 : 23	5290 : 35	7360 : 51	7360 : 35
antwoord tussen 0 en 100	antwoord tussen 100 en 200	antwoord tussen 200 en 300	antwoord tussen 300 en 400
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

7 S **Welke som hoort erbij? Reken uit in je schrift.**

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Maak een tabel in je schrift.

Ruben maakt een heel lange fietstocht van 5512 km. Hij fietst gemiddeld 53 km per dag. Hoeveel dagen doet Ruben over deze tocht?

som: .....

antwoord: .....

Een school heeft € 7525,- om op excursie te gaan. De excursie kost € 31,- per kind. Hoeveel kinderen kunnen er mee op excursie? Is er nog geld over?

som: .....

antwoord: .....

kijk terug

ga naar taak 3 op bladzijde 8

5819 : 23 =

Laat zien hoe je kolomsgewijs rekent in maximaal 3 stappen.

doel 2

- Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als 5819 : 23, in maximaal 3 stappen.

start

Reken uit.

2 × 14 = ...	2 × 35 = ...	2 × 58 = ...	2 × 71 = ...
10 × 14 = ...	10 × 35 = ...	10 × 58 = ...	10 × 71 = ...
5 × 14 = ...	5 × 35 = ...	5 × 58 = ...	5 × 71 = ...

hulp

Ik kijk welke ik nodig heb uit de tafel van 24.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×	3 ×	
24	48	240	120	72	

```
2 4 / 6 0 7 2 \ 2 5 3
    4 8 0 0 _   2 0 0 ×
    1 2 7 2
    1 2 0 0 _       5 0 ×
        7 2
        7 2 _           3 ×
          0
```

1

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift.
Gebruik de tabel.

1×	2×	10×	5×	3×	4×
45					

De passagiers hebben gemiddeld 45 kg bagage meegenomen.
Er is 11.880 kg bagage in het vliegtuig gegaan.
Hoeveel passagiers zitten er in het vliegtuig?

som: .....

antwoord: .....

Een kaartje voor de voorstelling kost € 45,-.
Er is voor € 15.345,- aan kaartjes verkocht.
Hoeveel kaartjes zijn er verkocht?

som: .....

antwoord: .....

2

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift.

1×	2×	10×	5×	4×	3×
34					

3774 : 34 = ...

8636 : 34 = ...

4216 : 34 = ...

10.996 : 34 = ...

hoe ging het?

3 **Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Gebruik de tabel.**

1×	2×	10×	5×	6×	4×

Een 21-daagse reis naar Rusland kost € 2625,-.
Hoeveel kost de reist gemiddeld per dag?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

Een 21-daagse reis naar Amerika kost € 4410,-.
Hoeveel kost de reis gemiddeld per dag?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

4 **Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?**

Kijk naar de honderdtallen. Schrijf de som in de goede kolom.

4620 : 22

660 : 33

5304 : 52

13.120 : 41

6321 : 21

5400 : 45

1290 : 13

5250 : 21

antwoord tussen 0 en 100	antwoord tussen 100 en 200	antwoord tussen 200 en 300	antwoord tussen 300 en 400
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

5 S **Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift. Gebruik de tabel.**

1×	2×	10×	5×	6×	4×	8×

19.872 : 32 = ...

11.328 : 32 = ...

4096 : 32 = ...

5 S **Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen.**
Gebruik de tabel.

1×	2×	10×	5×	6×

Janne verdient met haar bijbaantje € 75,- per dag.
Ze heeft € 3900,- verdiend.
Hoeveel dagen heeft ze gewerkt?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

Een school heeft € 9353,- gereserveerd voor een excursie. De excursie kost € 75,- per persoon. Hoeveel kinderen kunnen er mee op excursie? Is er nog geld over?

som: .....

antwoord: .....

Laat zien hoe je rekent.

kijk terug

ga naar taak 4 op bladzijde 10

7471 : 31 =

Laat zien hoe je kolomsgewijs rekent in maximaal 3 stappen.

doel 1

TEST-JE

1 ○ **Reken uit in je schrift.**
Met cijferen of splitsen.

22 × 56 = ...

33 × 64 = ...

55 × 73 = ...

44 × 82 = ...

66 × 48 = ...

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

66 × 48 =

2 ○ **Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.**

5 × 732 =

3 × 438 =

4 × 519 =

7 × 849 =

3 ○ **Welke som hoort erbij? Reken uit met cijferen of splitsen.**

In een bioscoop zijn 54 rijen.
Elke rij heeft 33 stoelen.
Hoeveel stoelen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

Dit jaar zijn er 84 voorstellingen in de schouwburg. Voor iedere voorstelling worden 66 programmaboekjes besteld.
Hoeveel boekjes worden er besteld?

som: .....

antwoord: .....

kun je het nu?

S Kun je cijferend vermenigvuldigen? ☺ ☺ ☺

F Kun je kolomsgewijs of cijferend rekenen of rekenen met splitsen bij sommen als 6 × 346 en 22 × 64? ☺ ☺ ☺

doel 2

TEST-JE

1 ○ **Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?**

Kijk naar de honderdtallen. Schrijf de som in de goede kolom.

2500 : 15 | 2500 : 11 | 4750 : 15 | 1250 : 15 | 3500 : 25 | 3500 : 15 | 3500 : 11 | 1250 : 25

antwoord tussen 0 en 100	antwoord tussen 100 en 200	antwoord tussen 200 en 300	antwoord tussen 300 en 400
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

2 ○ **Welke som hoort erbij? Reken uit in je schrift.**

De voorstelling op school is helemaal uitverkocht! Alle 51 kaartjes zijn verkocht. De opbrengst is € 1224,-. Hoeveel kost 1 kaartje?

som: .....

antwoord: .....

De schouwburg heeft 1210 stoelen. Er zijn 55 stoelen in elke rij. Hoeveel rijen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

3 S ○ **Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift.**

Gebruik de tabel.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×		
45					

11.430 : 45 = ...

6440 : 45 = ...

13.640 : 45 = ...

kun je het nu?

Kun je kolomsgewijs delen in maximaal 3 stappen? ☺ ☺ ☺

doel 3

- S Je leert sommen als $\frac{2}{3} : \frac{1}{6}$ en $5\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$ uitrekenen op de getallenlijn of met een verhoudingstabel.
- F Je leert problemen oplossen (verhalen en/of plaatjes) met breuken door te tekenen of op de getallenlijn.

start

Reken uit.

$1 - \frac{1}{3} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{1}{4} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{1}{6} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{4}{10} =$ .....

$1 - \frac{1}{4} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{1}{3} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{1}{8} =$ ..... $\quad \frac{1}{2} - \frac{3}{10} =$ .....

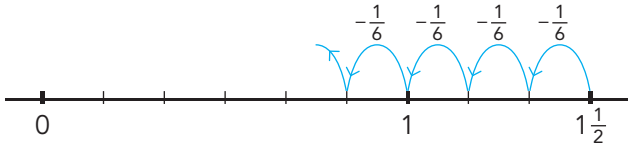
hulp

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{2}$ liter?

som: $1\frac{1}{2} : \frac{1}{6} = 9$
antwoord: 9 glazen

glas	1	2	3	6	9
liter	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{6} = 1$	$\frac{9}{6} = 1\frac{1}{2}$

1 Welke som hoort erbij?

Maak sprongen op de getallenlijn. Vul de verhoudingstabel in.

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{3}$ liter?

som: .....
antwoord: .....

glas	1				
liter	$\frac{1}{3}$				

2 Wat hoort bij elkaar?

S Verbind en reken de som uit.
F Verbind de verhaaltjes met de plaatjes.

Ik heb $\frac{1}{2}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{8}$ pizza geven?

Ik heb $\frac{1}{2}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{6}$ pizza geven?

Ik heb $\frac{1}{2}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{10}$ pizza geven?

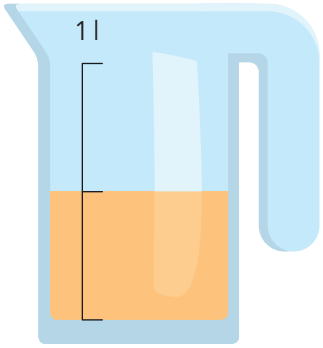

- $\frac{1}{2} : \frac{1}{6} =$ .....
- $\frac{1}{2} : \frac{1}{10} =$ .....
- $\frac{1}{2} : \frac{1}{8} =$ .....

hoe ging het?

3 Hoeveel bekers kun je schenken?

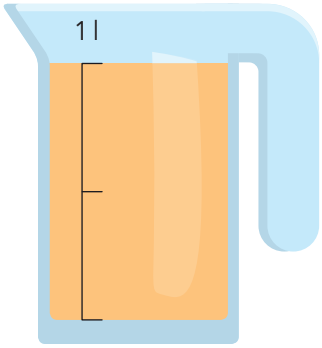
Je mag tekenen op de maatbeker of sprongen maken op de getallenlijn.

$\frac{1}{2}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{4}$ liter?

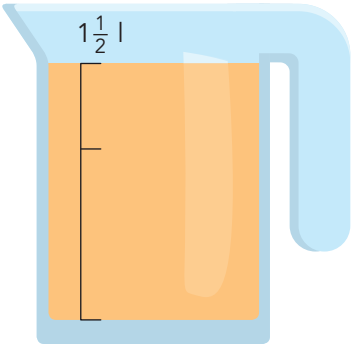
..... bekers

1 liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{4}$ liter?

..... bekers

$1\frac{1}{2}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{4}$ liter?

..... bekers

4 Maak sprongen op de getallenlijn.

Je hebt 1 liter vla.
In 1 schaaltje past $\frac{1}{5}$ liter.
Hoeveel schaaltjes kun je vullen?

..... schaaltjes

Je hebt $1\frac{2}{3}$ liter vla.
In 1 schaaltje past $\frac{1}{3}$ liter.
Hoeveel schaaltjes kun je vullen?

..... schaaltjes

5 Hoeveel zijn er? Denk aan de getallenlijn of reken met de verhoudingstabel.

Een rol koekjes is 12 cm lang.
1 koekje is $\frac{1}{2}$ cm dik.
Hoeveel koekjes zijn er?

..... koekjes

Een rol beschuiten is 15 cm lang.
1 beschuit is $1\frac{1}{2}$ cm dik.
Hoeveel beschuiten zijn er?

..... beschuiten

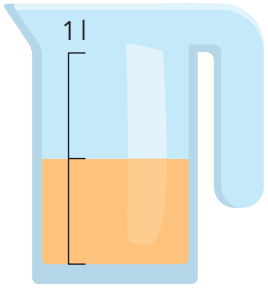
Een cake is 20 cm lang.
1 plak cake is $2\frac{1}{2}$ cm dik.
Hoeveel plakken kun je snijden?

..... plakken

6 Hoeveel bekers kun je schenken?

S Welke som hoort erbij?

F Vul in hoeveel bekers. Je mag de som erbij schrijven.

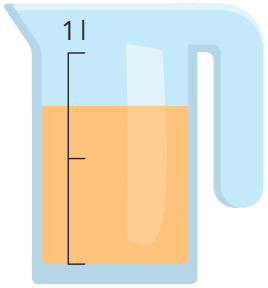

$\frac{1}{2}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{4}$ liter?

som: $\frac{1}{2} : \frac{1}{4} =$ .....

antwoord: .....

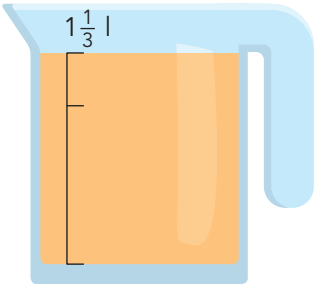

$\frac{3}{4}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{8}$ liter?

som: .....

antwoord: .....

$1\frac{1}{3}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{6}$ liter?

som: .....

antwoord: .....

7 Wat hoort bij elkaar?

S Verbind en reken de som uit.

F Verbind de verhaaltjes met de plaatjes. Je mag ook verbinden met de som.

Ik heb $\frac{2}{3}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{3}$ pizza geven?		$\frac{2}{3} : \frac{1}{6} =$ .....
Ik heb $\frac{2}{3}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{6}$ pizza geven?		$\frac{2}{3} : \frac{1}{3} =$ .....
Ik heb $\frac{2}{3}$ pizza. Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{9}$ pizza geven?		$\frac{2}{3} : \frac{1}{9} =$ .....

kijk terug

ga naar taak 6 op bladzijde 12

Je hebt $1\frac{1}{2}$ pizza. Hoeveel vrienden kun je een stuk van $\frac{1}{4}$ pizza geven? antwoord: .....

Laat zien op een getallenlijn of met een verhoudingstabel.

doel 3

- S Je leert sommen als $\frac{2}{3} : \frac{1}{6}$ en $5\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$ uitrekenen door te rekenen met verhoudingen.
- F Je leert problemen oplossen (verhalen en/of plaatjes) met breuken door te tekenen of op de getallenlijn.

start

Reken uit.

$2 - \frac{1}{3} =$ ..... $1\frac{1}{2} - \frac{1}{4} =$ ..... $2 - 1\frac{1}{2} =$ ..... $1\frac{1}{3} - \frac{5}{6} =$ .....

$2 - \frac{1}{4} =$ ..... $1\frac{1}{2} - \frac{2}{3} =$ ..... $2 - 1\frac{1}{8} =$ ..... $1\frac{1}{4} - 1\frac{1}{8} =$ .....

S

hulp

$3 : \frac{1}{6} = 18$

×6 ×6

$18 : 1 = 18$

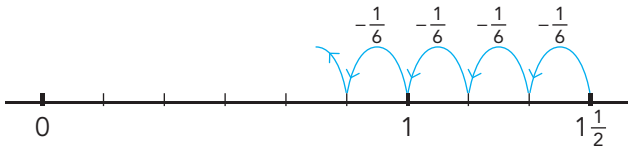
Ik reken met verhoudingen.

F

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{2}$ liter?

glas	1	2	3	6	9
liter	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{6} = 1$	$\frac{9}{6} = 1\frac{1}{2}$

1 S Wat is evenveel? Verbind.

$2\frac{1}{2} : \frac{1}{6}$ •	• $8 : \frac{1}{2}$ •	• 12 : 1
$4 : \frac{1}{4}$ •	• $6 : \frac{1}{2}$ •	• 16 : 1
$3 : \frac{1}{4}$ •	• $5 : \frac{1}{3}$ •	• 15 : 1

2 S Reken met verhoudingen.

$2\frac{1}{3} : \frac{1}{3} =$ .....

×3 ×3

.....

$2\frac{3}{5} : \frac{1}{5} =$ .....

.....

$4\frac{1}{2} : \frac{1}{10} =$ .....

.....

$2\frac{1}{2} : \frac{1}{8} =$ .....

.....

$4 : \frac{2}{3} =$ .....

.....

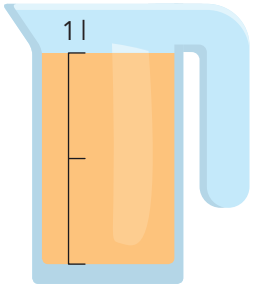
$5\frac{1}{4} : \frac{3}{4} =$ .....

.....

hoe ging het?

3 Hoeveel bekers kun je schenken?

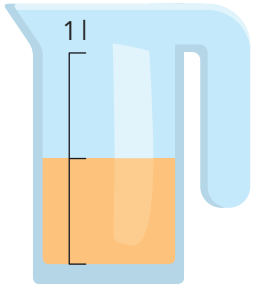
Je mag tekenen op de maatbeker of sprongen maken op de getallenlijn.

1 liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{5}$ liter?

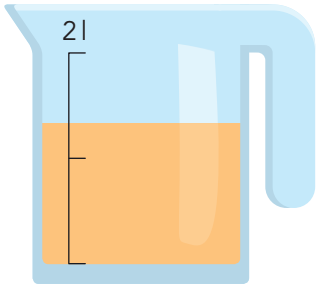
..... bekers

$\frac{1}{2}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{10}$ liter?

..... bekers

$1\frac{1}{3}$ liter

Hoeveel bekers van $\frac{1}{3}$ liter?

..... bekers

4 Hoeveel stukken?

Je mag tekenen, sprongen maken op de getallenlijn of rekenen met een verhoudingstabel.

Je hebt $\frac{2}{3}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{3}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt $1\frac{3}{4}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{4}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt $1\frac{1}{3}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{3}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt $2\frac{1}{2}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{4}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

5 Hoelang doet de slak erover?

Maak sprongen op de getallenlijn of reken met een verhoudingstabel.

Een slak kruipt $\frac{1}{2}$ meter in 1 uur.
Hoelang doet de slak over 2 meter?

antwoord: ..... uur

Een slak kruipt $\frac{1}{5}$ meter in 1 uur.
Hoelang doet de slak over $1\frac{1}{5}$ meter?

antwoord: ..... uur

6 S **Genoeg voor hoeveel vrienden? Vul in: 2, 3 of 10.**

Je mag tekenen.

Er is $\frac{3}{5}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{5}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er zijn 2 pizza's.
Ieder krijgt $\frac{1}{5}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er zijn 3 pizza's.
Ieder krijgt $1\frac{1}{2}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{4}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{8}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{2}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{6}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is 1 pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{10}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $1\frac{1}{4}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{8}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{3}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{6}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er zijn $3\frac{3}{4}$ pizza's.
Ieder krijgt $1\frac{1}{4}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

kijk terug

ga naar taak 7 op bladzijde 14

Je hebt $\frac{3}{4}$ liter limonade. Hoeveel glazen van $\frac{1}{8}$ liter kun je vullen?

Maak sprongen op de getallenlijn of reken met een verhoudingstabel.

antwoord: .....

doel 4

- S Je leert sommen als 3,5 : 0,5 uitrekenen door te rekenen met verhoudingen.
- F Je herhaalt sommen als 18,6 kg : 3 uitrekenen met de strategie splitsen.

start

Geef de sommen met dezelfde uitkomst dezelfde kleur.

9 : 3 =	24 : 7 =	2400 : 700 =	540 : 90 =	900 : 300 =
54 : 9 =	90 : 30 =	5400 : 900 =	240 : 70 =	

hulp

S rekenen met verhoudingen

5 : 1,25 = 4

5 : 1,25

× 4 × 4

20 : 5 = 4

Allebei de getallen × 4, het antwoord blijft evenveel.

F rekenen met splitsen

8 + 0,05

€ 40,25 : 5 = € 8,05

40 0,25

1 S **Welke som hoort erbij? Wat is de prijs per kilogram?**

Reken met verhoudingen.

som: .....

antwoord: .....

som: .....

antwoord: .....

2 S **Reken met verhoudingen.**

7,5 : 1,5 = ...

× 2 × 2

6,3 : 0,9 = ...

1,5 : 0,25 = ...

2,5 : 0,2 = ...

14,4 : 1,2 = ...

2,25 : 0,75 = ...

hoe ging het?

3 **Welke som hoort erbij? Wat is de prijs per kilogram?**

Schrijf de splitsing onder het splitsdakje en vul de denkwolk in. Kijk bij de Hulp.

som: 20,50 : 5 =

…….. ……..

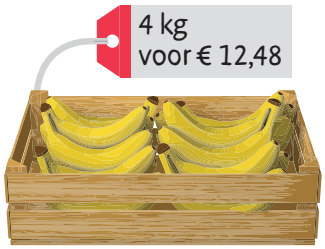
antwoord: ……

som: 18,60 : 6 =

…….. ……..

antwoord: ……

som: 12,48 : 4 =

…….. ……..

antwoord: ……

som: 24,09 : 3 =

…….. ……..

antwoord: ……

4 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met splitsen.

Je mag een splitsdakje erbij schrijven om de som uit te rekenen.

4 kg prei kost € 16,80.
Hoeveel kost 1 kg?

som: ……

antwoord: ……

5 kg uien kost € 15,25.
Hoeveel kost 1 kg?

som: ……

antwoord: ……

7 kg bloemkool kost € 28,49.
Hoeveel kost 1 kg?

som: ……

antwoord: ……

5 **Reken uit met splitsen.**

Je mag een splitsdakje erbij schrijven om de som uit te rekenen.

€ 35,10 : 5 = ... 32,8 kg : 4 = ... 18,9 km : 9 = ...

€ 18,24 : 3 = ... 40,55 kg : 5 = ... 36,9 km : 3 = ...

€ 36,90 : 9 = ... 56,35 kg : 7 = ... 49,21 km : 7 = ...

€ 42,54 : 6 = ... 30,54 kg : 6 = ... 44,12 km : 4 = ...

6 S **Wat is de prijs per kilogram?**

S Welke som hoort erbij?

F Je mag de som erbij schrijven.

1,5 kg kersen kost € 4,50. Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

1,25 kg bramen kost € 7,50. Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

1,5 kg noten kost € 15,-. Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

kijk terug

ga naar taak 8 op bladzijde 16

S Reken met verhoudingen. 6,9 : 0,3 = ...

F Reken met splitsen. 21,9 kg : 3 = ...

doel 4

- S Je leert sommen als 3,5 : 0,5 uitrekenen door te rekenen met verhoudingen en sommen als 16,2 : 3 met de strategie splitsen.
- F Je herhaalt sommen als 18,6 kg : 3 uitrekenen met de strategie splitsen.

start

Geef de sommen met dezelfde uitkomst dezelfde kleur.

36 : 6	40 : 8	15 : 5	630 : 90	160 : 40
1500 : 500	1600 : 400	16 : 4	360 : 60	6300 : 900
4000 : 800	63 : 9	3600 : 600	150 : 50	400 : 80

hulp

S rekenen met splitsen

5 + 0,40

16,20 : 3 = 5,40

15 1,20

F rekenen met splitsen

8 + 0,05

€ 40,25 : 5 = € 8,05

40 0,25

1

Reken uit met splitsen.

Bedenk een verhaal bij de eerste som. Laat zien hoe je splitst.

€ 40,60 : 5 = ...

....

13,2 kg : 6 = ...

....

21,6 m : 4 = ...

....

2 S

Met splitsen of met verhoudingen?

Zet de sommen in het juiste vak en reken ze uit.

38,5 : 7

48,36 : 12

18,4 : 4

45 : 2,25

24 : 1,5

35,7 : 0,7

met splitsen	met verhoudingen
.....	.....
.....	.....
.....	.....

hoe ging het?

3 **Reken uit met splitsen.**

Schrijf de splitsing onder het splitsdakje.

12,36 m : 3 = ...

....

36,30 m : 6 = ...

....

24,48 m : 6 = ...

....

15,50 m : 5 = ...

....

32,8 m : 8 = ...

....

28,42 m : 7 = ...

....

27,81 m : 9 = ...

....

24,64 m : 8 = ...

....

4 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met splitsen.

Je mag een splitsdakje erbij schrijven om de som uit te rekenen.

3 kisten prei wegen samen 18,9 kg. Hoeveel kg weegt 1 kist?	8 kisten uien wegen samen 40,8 kg. Hoeveel kg weegt 1 kist?	4 kisten bloemkool wegen samen 32,8 kg. Hoeveel kg weegt 1 kist?
som:	som:	som: .....
antwoord:	antwoord:	antwoord: .....

5 **Reken uit.**

20,5 m : 5 = ...

48,8 l : 4 = ...

30,12 m : 6 = ...

24,36 l : 3 = ...

28,77 m : 7 = ...

35,25 l : 5 = ...

6 Reken uit.

63,9 m : 9 = ...

€ 24,80 : 8 = ...

36,27 l : 9 = ...

€ 49,28 : 7 = ...

€ 60,30 : 3 = ...

€ 42,66 : 6 = ...

56,35 kg : 7 = ...

40,24 kg : 8 = ...

7 Welke som hoort erbij?

S Schrijf de som erbij.

F Je mag de som erbij schrijven.

Boer Jan plukt 75 kg appels. Hij doet de appels in zakken van 1,5 kg. Hoeveel zakken kan hij vullen?

som: .....

antwoord: .....

Een slak kruipt 15 m in 2,5 uur.
Hoeveel meter kruipt hij in 1 uur?

som: .....

antwoord: .....

kijk terug

ga naar taak 9 op bladzijde 18

Reken uit met splitsen.

S 31,2 : 4 = ...

F 28,8 m : 4 = ...

doel 3

TEST-JE

1 Hoelang doet de slak erover?

Maak sprongen op de getallenlijn of reken met een verhoudingstabel.

Een slak kruipt $\frac{1}{4}$ meter in 1 uur.
Hoelang doet de slak over 2 meter?

antwoord: ..... uur

Een slak kruipt $\frac{1}{2}$ meter in 1 uur.
Hoelang doet de slak over $2\frac{1}{2}$ meter?

antwoord: ..... uur

2 Hoeveel stukken?

Je mag tekenen, sprongen maken op de getallenlijn of rekenen met een verhoudingstabel.

Je hebt $\frac{3}{4}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{4}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt $1\frac{1}{5}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{5}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt $\frac{2}{3}$ reep. Hoeveel stukken van $\frac{1}{6}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

Je hebt 2 repen. Hoeveel stukken van $\frac{1}{4}$ reep kun je daaruit halen?

..... stukken

3 Hoeveel?

S Welke som hoort erbij?

F Maak sprongen op de getallenlijn of reken met een verhoudingstabel. Je mag de som erbij schrijven.

Hoeveel glazen van $\frac{1}{8}$ liter kun je schenken uit 1 liter?

som: .....

antwoord: .....

Hoeveel glazen van $\frac{1}{3}$ liter kun je schenken uit $1\frac{2}{3}$ liter?

som: .....

antwoord: .....

Een rol koekjes is 14 cm lang. 1 koekje is $\frac{1}{2}$ cm dik. Hoeveel koekjes zijn er?

som: .....

antwoord: .....

kun je het nu?

Kun je problemen oplossen (verhalen en/of plaatjes) met breuken? ☺ ☺ ☺

doel 4

TEST-JE

1 ○ Reken uit met splitsen.

Schrijf de splitsing onder het splitsdakje.

€ 28,80 : 4 = ...

....

€ 30,66 : 6 = ...

....

€ 32,56 : 8 = ...

....

€ 27,45 : 9 = ...

....

2 ○ Reken uit.

55,5 km : 5 = ...

18,9 l : 3 = ...

€ 60,30 : 6 = ...

30,12 km : 3 = ...

20,48 l : 4 = ...

€ 88,72 : 8 = ...

63,14 km : 7 = ...

35,28 l : 7 = ...

€ 56,77 : 7 = ...

64,8 km : 8 = ...

36,48 l : 6 = ...

€ 54,63 : 9 = ...

3 ○ Welke som hoort erbij?

S Schrijf de som erbij.

F Je mag de som erbij schrijven.

1 rondje schaatsen is 0,4 km.
Ruben heeft 8 km gereden.
Hoeveel rondjes zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

Een strippenkaart voor het zwembad kost € 54,-. 1 × zwemmen kost € 4,50. Hoe vaak kun je gaan zwemmen met de strippenkaart?

som: .....

antwoord: .....

kun je het nu?

Kun je sommen als 18,6 kg : 3 uitrekenen met splitsen? ☺ ☺ ☺

doel 5

- S Je leert rekenen met alle maten voor gewicht.
- F Je leert rekenen met alle maten voor gewicht in verhaalsommen.

start

Schrijf in je schrift bij ieder gewicht een voorwerp dat zo zwaar kan zijn.

1 kg	500 gram	2,5 kg	10 gram

hulp

kg kilogram	hg hectogram ons	dag decagram	g gram	dg decigram	cg centigram	mg milligram
1 kg =	10 hg =	100 dag =	1000 g			
			1 g =	10 dg =	100 cg =	1000 mg

S 1 ton is 1000 kg.

kilo	1000
hecto	100
deca	10

deci	$\frac{1}{10}$	0,1
centi	$\frac{1}{100}$	0,01
milli	$\frac{1}{1000}$	0,001

1 **Reken om naar de andere maat.**

5,43 kg = ... g

22,5 kg = ... g

100 g = ... kg

350 g = ... kg

5 g = ... kg

S 5,034 g = ... mg

150 cg = ... g

2 dg = ... g

5 cg = ... mg

500 mg = ... g

2 S **Hoeveel kg mag er over de brug?**

Er mag ..... kg over de brug.

Er mag ..... kg over de brug.

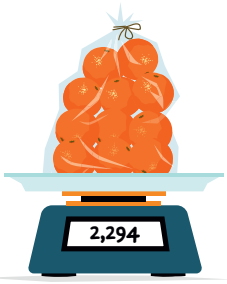

Er mag ..... kg over de brug.

hoe ging het?

3 Vul de juiste maat in.

Kies uit kg of g.

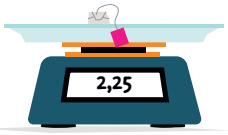
Het gewicht is

2,294 .....

Het gewicht is

0,455 .....

Het gewicht is

2,25 .....

Het gewicht is

15,4 .....

Het gewicht is

1,495 .....

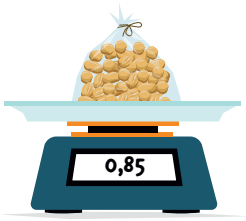
Het gewicht is

0,385 .....

Het gewicht is

2,255 .....

Het gewicht is

0,85 .....

4 Reken om naar de andere maat.

Het gewicht is 5,495 kg.	Dat is ..... kg en ..... g.	Dat is ..... g.
Het gewicht is 9,205 kg.	Dat is ..... kg en ..... g.	Dat is ..... g.
Het gewicht is 3,5 kg.	Dat is ..... kg en ..... g.	Dat is ..... g.
Het gewicht is 0,525 kg.	Dat is ..... kg en ..... g.	Dat is ..... g.

5 Reken om naar de andere maat. Bedenk een voorwerp met dit gewicht.

5,43 kg = ... g

400 g = ... kg

10 g = ... mg

5000 mg = ... g

Wat weegt ongeveer 3 kg?

.....

Wat weegt ongeveer 30 kg?

.....

22,5 kg = ... g

2100 g = ... kg

4,5 g = ... mg

8 mg = ... g

Wat weegt ongeveer 30 mg?

.....

Wat weegt ongeveer 30 g?

.....

6 S Hoeveel is het?

Kies uit kg of g.

Een half pak waspoeder weegt 1000 .....

In de zak potgrond zit nog 4,6 .....

De bananen wegen 0,655 .....

De zak patat weegt nog 990 .....

7 S Reken om naar de andere maat. Welk dier is ongeveer zo zwaar?

65 kg = ... g

.....

2500 g = ... kg

.....

550 kg = ... g

.....

30 g = ... mg

.....

8 S Reken om naar de andere maat.

Een kleine pompoen heeft een gewicht van ongeveer 1,5 .....

Dat is ..... hg.

Een grote pompoen kan een gewicht hebben van 45 .....

Dat is ..... g.

Op het WK voor pompoenen won een witte pompoen met een gewicht van 890 .....

Dat is ..... g.

Een kom pompoensoep weegt ongeveer 250 .....

Dat is ..... kg.

kijk terug

ga naar taak 11 op bladzijde 20

Hoeveel?

Groep 8 heeft 23 kinderen. Samen wegen ze ongeveer 1 ton. Hoeveel weegt 1 kind gemiddeld?

..... kg

Een grote olifant weegt ongeveer 5000 kg. Hoeveel kinderen uit groep 8 zijn dat ongeveer?

..... kinderen

Een vrachtauto mag maximaal 40 ton wegen. Hoeveel olifanten zijn dat?

..... olifanten

doel 5

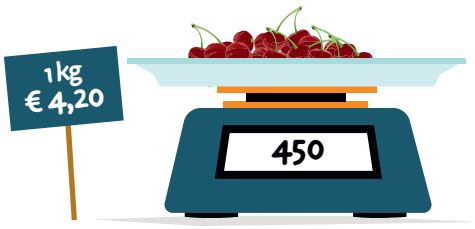
- Je leert rekenen, schattend en precies, met prijzen en gewichten, waarbij je maten moet herleiden.

start

Halveer en verdubbel de bedragen. Schrijf de antwoorden in je schrift.

€ 3,20	€ 2,10	€ 1,24	€ 5,80	€ 5,88

hulp

1 kg = 1000 g

gewicht (g)	1000	100	50	400	450
prijs (€)	4,20	0,42	0,21	1,68	1,89

450 g kersen kost € 1,89.
500 g kersen kost ongeveer de helft van € 4,20.
Dat is ongeveer € 2,-.

1

Hoeveel kost het fruit ongeveer? Wat is het gewicht ongeveer?
Rond de prijzen af op 10 cent.

De sinaasappels wegen ..... kg.

Ze kosten ongeveer € .....

..... sinaasappels wegen ongeveer 1 kg.

1 sinaasappel weegt ongeveer ..... g.

De appels wegen ..... kg.

gewicht (g)	1000	200	800
prijs (€)			

De appels kosten ongeveer € .....

..... appels wegen ongeveer 1 kg.

1 appel weegt ongeveer ..... g.

2

Hoeveel kost het?

gewicht (g)	1000			
prijs (€)				

750 g kost € ..... 1,5 kg kost € .....

gewicht (g)				
prijs (€)				

1 kg kost € ..... 750 g kost € .....

hoe ging het?

3 Hoeveel weegt het?

2,4 kg = ... kg en ..... g

1,75 kg = ... kg en ..... g

0,835 kg = ... kg en ..... g

4 Hoeveel kost het? Wat is het gewicht ongeveer?

gewicht (g)	1000		
prijs (cent)			

De kiwi's kosten € .....

..... kiwi's wegen ongeveer 1 kg.

1 kiwi weegt ongeveer ..... g.

gewicht (g)	1000		
prijs (cent)			

De peren kosten € .....

..... peren wegen ongeveer 1 kg.

1 peer weegt ongeveer ..... g.

5 Hoeveel kost het?

1 kg tomaten kost € .....

750 g tomaten kost € .....

gewicht (g)				
prijs (cent)				

250 g walnoten kost € .....

750 g walnoten kost € .....

1,5 kg walnoten kost € .....

gewicht (g)	500			
prijs				

250 g kaas kost € .....

750 g kaas kost € .....

1,5 kg kaas kost € .....

gewicht (g)	250			
prijs				

500 g kipfilet kost € .....

750 g kipfilet kost € .....

1,5 kg kipfilet kost € .....

gewicht (g)	250			
prijs				

6 S Wat is het gewicht ongeveer?

Rond het gewicht af op een tiental.

..... g appels

kost € 1,11.

..... g kipfilet

kost € 8,70.

..... g kaas

kost € 4,16.

..... g walnoten

kost € 5,40.

7 S Hoeveel kost het?

800 g appels kost € .....

1,3 kg appels kost € .....

350 g kaas kost € .....

1,7 kg kaas kost € .....

800 g kersen kost € .....

1 kg kersen kost € .....

kijk terug

ga naar taak 12 op bladzijde 22

Julian heeft € 3,15.
Hij vergelijkt appels met peren.
De appel en de peer zijn even zwaar.
Hoeveel appels kan hij kopen?
En hoeveel peren?

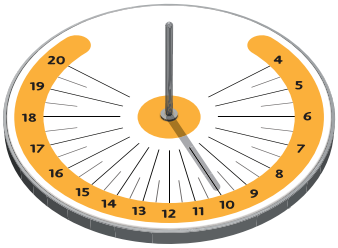
.....

.....

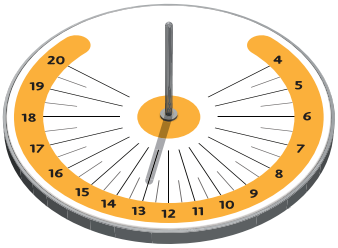
doel

- Je kunt uitleggen wat het effect is van de verandering van de stand van de zon in de loop van de dag en gedurende het jaar.
- Je weet dat je met een zonnewijzer de tijd kunt aanduiden.

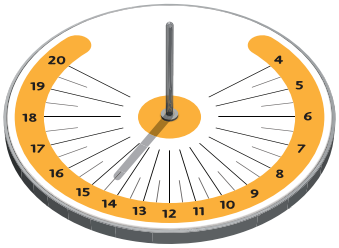
1 Hoe laat is het? Kijk naar de zonnewijzer en vul de tijd in.

Het is .....

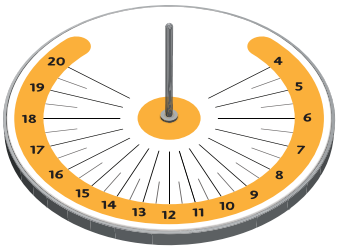
Het is .....

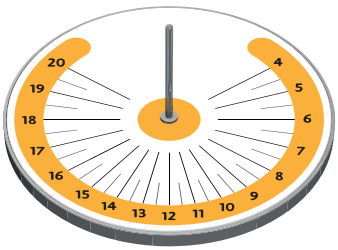
Het is .....

2 Kijk naar het horloge. Teken de schaduw in de zonnewijzer.

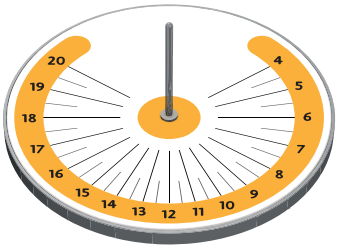

3 **De schaduw van de zonnewijzer.**

Wat gebeurt er in de loop van de dag met de richting van de schaduw van de zonnewijzer?

.....

Hoe komt dat?

.....

Wat gebeurt er in de loop van de dag met de lengte van de schaduw van de zonnewijzer?

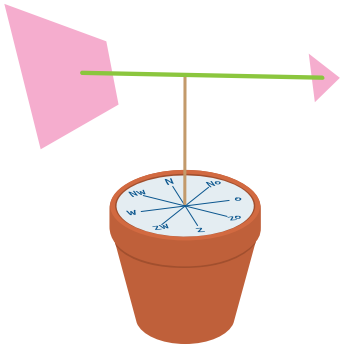
.....

Hoe komt dat?

.....

4 **Maak een zonnewijzer. Werk in tweetallen.**

1 Knip de tekeningen op de printbladen uit.
2 Vouw de stijl over de stippellijnen.
3 Vouw de stippellijn van de wijzerplaat omhoog.
4 Lijm de plakranden A, B, C en D op de wijzerplaat.

kijk terug

Je hebt 2 zonnewijzers: zonnewijzer A en zonnewijzer B.
Je bekijkt de zonnewijzers om 9 uur 's ochtends en om 12 uur 's middags.
Vul de tabellen in.

9 uur 's ochtends

	lengte zonnewijzer	lengte schaduw	verhouding
zonnewijzer A	10 cm	15 cm	..... : .....
zonnewijzer B	25 cm	..... cm	..... : .....

12 uur 's middags

	lengte zonnewijzer	lengte schaduw	verhouding
zonnewijzer A	..... cm	5 cm	..... : .....
zonnewijzer B	..... cm	..... cm	..... : .....

KLAAR VOOR DE TOETS?

1a Schrijf op een andere manier.

in cijfers		als kommagetal	
1,6 duizend →	.....	4500 →	..... duizend
2,5 duizend →	.....	2300 →	..... duizend
3,2 miljoen →	.....	2.500.000 →	..... miljoen
8,9 miljoen →	.....	10.800.000 →	..... miljoen
1,7 miljard →	.....	1.300.000.000 →	..... miljard
2,4 miljard →	.....	3.600.000.000 →	..... miljard

☺ ☺ ☺

1b Rond de getallen af.

op duizendtallen		op tientallen		op honderdtallen	
704.585 →	.....	42.562 →	.....	3546 →	.....
578.364 →	.....	683.745 →	.....	827.451 →	.....

☺ ☺ ☺

2 Reken uit. Let op de juiste volgorde.

20 × 5 : 4 = ...	(6 + 12) : 3 = ...	40 − 5 × 2 = ...
20 : 5 × 4 = ...	6 + 12 : 3 = ...	(40 − 5) × 2 = ...
20 : (5 × 4) = ...	6 + (12 : 3) = ...	40 − (5 × 2) = ...
2 × 30 + 100 : 2 = ...	48 − 18 : 6 − 4 = ...	6 + 8 × 4 − 2 = ...
2 × (30 + 100) : 2 = ...	(48 − 18) : 6 − 4 = ...	6 + 8 × (4 − 2) = ...
2 × (30 + 100 : 2) = ...	48 − 18 : (6 − 4) = ...	(6 + 8) × 4 − 2 = ...

☺ ☺ ☺

3a **Schrijf als breuk, verhouding of percentage.**

3 op de 4 kinderen spelen graag voetbal.

breuk: .....

percentage: .....

90% van de kinderen houdt van pannenkoeken.

breuk: .....

verhouding: .....

$\frac{1}{4}$ deel van de kinderen gaat op vakantie in Nederland.

percentage: .....

verhouding: .....

$\frac{8}{10}$ deel van de kinderen heeft een mobiele telefoon.

percentage: .....

verhouding: .....

☺ ☺ ☺

3b **Hoeveel leden zijn het? Laat zien hoe je rekent.**
Een sportschool heeft 720 leden.

3 van de 10 leden zijn jonger dan 20.

antwoord: .....

3 van de 4 leden komen met de fiets.

antwoord: .....

2 op de 5 leden krijgen les in een groepje.

antwoord: .....

5 op de 6 leden zijn al langer dan 2 jaar lid.

antwoord: .....

☺ ☺ ☺

4a **Reken uit.**

4% van 900 = ...

30% van 1200 = ...

8% van 200 = ...

20% van 1000 = ...

2% van 600 = ...

1% van 1100 = ...

☺ ☺ ☺

KLAAR VOOR DE TOETS?

4b

Reken uit met de rekenmachine. Laat zien wat je intypt.

In een fles ketchup van 500 ml zit 22% suiker. Hoeveel gram suiker is dit?

antwoord: .....

In een zak walnoten van 350 gram zit 24% eiwit. Hoeveel gram eiwit is dit?

antwoord: .....

Anne krijgt € 8,- zakgeld per week. Als ze 14 wordt, krijgt ze 23% meer zakgeld. Hoeveel extra zakgeld is dat?

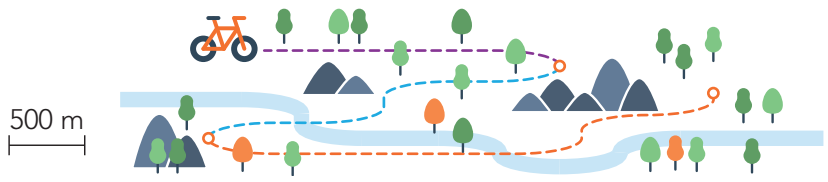
antwoord: .....

Vorig weekend kwamen er in totaal 9600 bezoekers naar de dierentuin. Dit weekend waren er 18% meer bezoekers. Hoeveel extra bezoekers zijn dat?

antwoord: .....

5a

Hoe lang is het echt?

De paarse route is op de kaart 5 cm.

In het echt is dit ..... km.

De blauwe route is op de kaart 8 cm.

In het echt is dit ..... km.

De oranje route is op de kaart 12 cm.

In het echt is dit ..... km.

5b

Teken de lijnen op schaal. Gebruik een liniaal.

De lijn is in het echt 1 km.

200 m

De lijn is ..... cm lang.

De lijn is in het echt 2 km.

500 m

De lijn is ..... cm lang.

doel 5

TEST-JE

1 ○ Reken om naar de andere maat.

6,42 kg = ... g

800 g = ... kg

20 g = ... mg

3000 mg = ... g

29,5 kg = ... g

6100 g = ... kg

5,4 g = ... mg

7 mg = ... g

2 ○ Hoeveel is het?

Kies uit kg of g.

Hoeveel weegt een half pak suiker?

500 .....

Hoeveel weegt de zak aardappels nog?

4,8 .....

Hoeveel wegen de peren?

0,595 .....

3 S ○ Hoeveel kost het?

250 g walnoten kost € .....

1,5 kg walnoten kost € .....

250 g kaas kost € .....

1,5 kg kaas kost € .....

250 g kipfilet kost € .....

1,5 kg kipfilet kost € .....

kun je het nu?

Kun je rekenen met alle maten voor gewicht in verhaalsommen? ☺ ☺ ☺

Kun je (schattend) rekenen met prijzen en gewichten waarbij je maten moet herleiden? ☺ ☺ ☺

doel 1 HERHALEN

1 **Reken uit met cijferen of splitsen.**

Ik ga omkeren.

44 × 71 =	29 × 33 =	66 × 54 =

2 **Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.**

4 5 3 3 ×	3 4 7 5 ×	7 3 2 7 ×	5 4 5 6 ×
.....	.....	.....	.....
4 3 9 4 ×	8 1 7 8 ×	9 7 7 2 ×	3 7 6 9 ×
.....	.....	.....	.....

3 **Welke som hoort erbij? Reken uit met cijferen of splitsen.**

Er zijn vandaag 62 kratten appels geplukt. Hoeveel appels zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

Er zijn vandaag 54 kratten mandarijnen geplukt. Hoeveel mandarijnen zijn dat?

som: .....

antwoord: .....

doel 2 HERHALEN

1 Welke som hoort erbij?

Reken kolomsgewijs in 3 stappen. Gebruik de tabel. Laat zien hoe je rekent.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×		
21					

Er ligt 2600 kg potgrond op voorraad.
Er gaat 21 kg in 1 zak. Hoeveel zakken kunnen gevuld worden? Is er nog zand over?

som: .....

antwoord: .....

Een kaartje voor de voorstelling kost € 21,-.
Er is voor € 5313,- aan kaartjes verkocht.
Hoeveel kaartjes zijn er verkocht?

som: .....

antwoord: .....

2 Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?

Kijk naar de honderdtallen. Schrijf de som in de goede kolom.

2200 : 21 | 6700 : 21 | 8900 : 42 | 9500 : 31

4500 : 22 | 5000 : 51 | 5700 : 55 | 3800 : 42

antwoord tussen 0 en 100	antwoord tussen 100 en 200	antwoord tussen 200 en 300	antwoord tussen 300 en 400
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

3 Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen in je schrift.

Gebruik de tabel.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×		
42					

9035 : 42 = ... 6552 : 42 = ... 12.690 : 42 = ...

ga naar het rekenplein op bladzijde 46

REKENPLEIN

Welke som hoort erbij?
De voetbalclub koopt nieuwe kleding voor de teams.

Voor het meisjesteam worden nieuwe tassen gekocht.
Er spelen 11 meisjes in het team.

som: .....

antwoord: .....

Voor de damesteams worden nieuwe schoenen gekocht.
Er spelen 33 dames in de teams.

som: .....

antwoord: .....

Voor het jongensteam worden nieuwe shorts en T-shirts gekocht.
Er spelen 11 spelers in het team.

som: .....

antwoord: .....

Voor de herenteams worden nieuwe schoenen en tassen gekocht.
Er spelen 22 spelers in de teams.

som: .....

antwoord: .....

Welke vermenigvuldiging kan het zijn?
Kies steeds een blauwe en een oranje ballon.
Gebruik elke ballon 1 keer.
Reken de sommen uit.

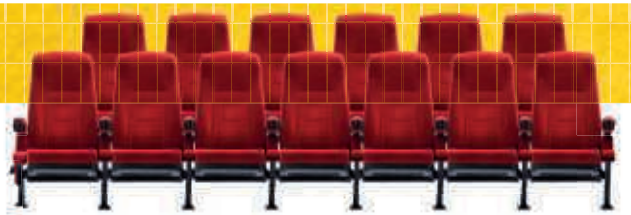

De vermenigvuldiging met de kleinste uitkomst: .....

De vermenigvuldiging met de grootste uitkomst: .....

De vermenigvuldiging met het cijfer 5 als laatste cijfer in het antwoord: .....

De vermenigvuldiging met het cijfer 4 als laatste cijfer in het antwoord: .....

Welke som hoort erbij?

Een kaartje voor de musical kost € 68,-.
De zangvereniging bestelt 34 kaartjes.
Hoeveel kost dat?

som: .....

antwoord: .....

Voor de voorstelling worden programmaboekjes gedrukt. Er worden 35 voorstellingen gegeven. Men verwacht per voorstelling 72 programmaboekjes te verkopen. Hoeveel boekjes zijn er nodig?

som: .....

antwoord: .....

Welke deling is het?

7360 : 32

16932 : 51

7344 : 51

2170 : 35

12.600 : 35

De deling met de grootste uitkomst: .....

De deling met de kleinste uitkomst: .....

De deling met een uitkomst tussen 100 en 150: .....

De deling met een uitkomst tussen 200 en 250: .....

De deling met een uitkomst tussen 300 en 450: .....

Vul in.

We kunnen in deze drukkerij 120.000 folders per dag maken. De machine staat 10 uur per dag aan.

Dat zijn ..... folders per uur.

Dat zijn ..... folders per minuut.

Welke som hoort erbij?

De schouwburg heeft 1568 stoelen.
Er zijn 56 stoelen in elke rij.
Hoeveel rijen zijn er?

som: .....

antwoord: .....

De voorstelling op school is helemaal uitverkocht!
Alle 65 kaartjes zijn verkocht.
De opbrengst is € 1560,-. Hoeveel kost 1 kaartje?

som: .....

antwoord: .....

Maak het lijstje.
Zet degene die vandaag de meeste folders rondbrengt op 1 en degene die de minste rondbrengt op 4.

1 .....
2 .....
3 .....
4 .....

doel 3

HERHALEN

1 **Reken uit.**

Je mag tekenen op een blaadje of sprongen maken op de getallenlijn.

Je hebt 1 liter vla.
In 1 schaaltje past $\frac{1}{4}$ liter.
Hoeveel schaaltjes kun je vullen?

..... schaaltjes

Je hebt $1\frac{1}{5}$ liter vla.
In 1 schaaltje past $\frac{1}{5}$ liter.
Hoeveel schaaltjes kun je vullen?

..... schaaltjes

2 **Voor hoeveel vrienden?**

Maak sprongen op de getallenlijn of reken met een verhoudingstabel.

Er is 1 pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{8}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er zijn 2 pizza's.
Ieder krijgt $\frac{1}{4}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er zijn 3 pizza's.
Ieder krijgt $\frac{1}{3}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{3}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{6}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{2}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{10}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $\frac{1}{2}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{8}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $1\frac{1}{2}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{4}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $1\frac{1}{3}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{3}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

Er is $2\frac{1}{4}$ pizza.
Ieder krijgt $\frac{1}{4}$ pizza.

Genoeg voor ..... vrienden.

3 S **Hoeveel zijn er? Denk aan de verhoudingstabel.**

Een rol koekjes is 12 cm lang. 1 koekje is $\frac{1}{3}$ cm dik.
Hoeveel koekjes zijn er?

..... koekjes

Een rol beschuiten is 18 cm lang. 1 beschuit is $1\frac{1}{2}$ cm dik.
Hoeveel beschuiten zijn er?

..... beschuiten

Een cake is 30 cm lang.
1 plak cake is $2\frac{1}{2}$ cm dik.
Hoeveel plakken zijn er?

..... plakken

doel 4

HERHALEN

1

Reken uit met splitsen.

Schrijf de splitsing onder het splitsdakje en vul de denkwolk in.

€ 18,27 : 3 = € .....

....

€ 32,80 : 8 = € .....

....

€ 24,48 : 4 = € .....

....

€ 42,30 : 6 = € .....

....

2

Reken uit.

€ 40,30 : 5 = ...

20,8 m : 4 = ...

18,9 l : 3 = ...

€ 24,60 : 3 = ...

48,16 m : 8 = ...

42,6 l : 6 = ...

€ 21,35 : 7 = ...

27,66 m : 3 = ...

54,45 l : 9 = ...

€ 30,66 : 6 = ...

72,72 m : 9 = ...

49,7 l : 7 = ...

3

Wat is de prijs per kilogram?

S Welke som hoort erbij?

F Je mag de som erbij schrijven.

5 kg peren kost € 15,75.
Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

2,5 kg appels kost € 5,-.
Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

1,5 kg bananen kost € 4,50.
Hoeveel kost 1 kg?

som: .....

antwoord: .....

ga naar het rekenplein op bladzijde 50

REKENPLEIN

Hoelang doet de slak erover?

Een slak kruipt $\frac{5}{8}$ m in 1 uur.
Hoelang doet de slak over 5 m?

antwoord: .....

Een slak kruipt $\frac{7}{10}$ m in 1 uur.
Hoelang doet de slak over $2\frac{1}{10}$ m?

antwoord: .....

Reken uit.

In de koelkast staat $2\frac{1}{2}$ liter yoghurt. Saskia eet elke dag 2 schaaltjes yoghurt van $\frac{1}{4}$ liter. Voor hoeveel dagen heeft zij genoeg yoghurt?

antwoord: .....

In de vriezer liggen 3 hele broden en 1 half brood.
Familie De Jong is met 3 personen. Ieder eet elke dag $\frac{1}{6}$ brood. Voor hoeveel dagen is er genoeg brood?

antwoord: .....

Er is $2\frac{1}{2}$ stokbrood. Sheila snijdt elk heel stokbrood in 8 gelijke stukken. Het halve stokbrood snijdt zij in even grote stukken. Hoeveel stukken stokbrood zijn dat?

antwoord: .....

Lucas wil 2 kilometer schaatsen. Een rondje op de schaatsbaan is $\frac{2}{5}$ km. Hoeveel rondjes moet hij schaatsen?

antwoord: .....

Speel 3 op een rij.

Pak allebei een potlood met een verschillende kleur. Gooi om de beurt met 1 dobbelsteen. Kies uit de rij van het getal dat je gooit een som en reken die uit. Laat de ander het antwoord controleren. Is het antwoord goed, dan mag je het vakje kleuren. Is het fout, dan mag de ander het vakje kleuren. De winnaar is degene die als eerste 3 vakjes op een rij heeft ingekleurd.

⚀	$19 \times 21 =$	$16 \times 120 =$	$1292 : 34 =$	$1 : \frac{1}{5} =$	$1\frac{1}{2} : \frac{1}{6} =$
⚁	$39 \times 57 =$	$11 \times 220 =$	$3162 : 62 =$	$\frac{1}{2} : \frac{1}{4} =$	$3 : \frac{3}{4} =$
⚂	$44 \times 55 =$	$17 \times 310 =$	$510 : 15 =$	$\frac{1}{2} : \frac{1}{8} =$	$1\frac{1}{4} : \frac{1}{8} =$
⚃	$91 \times 73 =$	$21 \times 150 =$	$4732 : 91 =$	$2 : \frac{1}{5} =$	$\frac{3}{4} : \frac{1}{8} =$
⚄	$82 \times 14 =$	$25 \times 250 =$	$1419 : 43 =$	$\frac{1}{2} : \frac{1}{6} =$	$1\frac{1}{2} : \frac{1}{12} =$
⚅	$16 \times 48 =$	$38 \times 740 =$	$6768 : 72 =$	$1\frac{1}{2} : \frac{1}{4} =$	$3 : \frac{1}{3} =$

Welke som hoort erbij? Reken uit.

Leanne heeft 15 meter touw en wil stukken van 3 meter maken.

som: .....

antwoord: .....

Kiera heeft 1,5 meter touw en maakt stukken van 0,3 meter.

som: .....

antwoord: .....

Sam heeft 0,15 meter touw en maakt stukken van 0,03 meter.

som: .....

antwoord: .....

Maak het rijtje af.

€ 100 : 2 = € 50

€ 10 : 2 = € 5

..... : 2 = € 0,50

..... : 2 = € .....

120 l : 6 = 20 l

12 l : 6 = ...

..... : 6 = ...

..... : 6 = ...

100 m : 40 = 2,5 m

..... m : 4 = ...

..... : 4 = ...

..... : 4 = ...

Welke som hoort erbij? Reken uit.

Een doos olijfolie kost € 42,-.
Er zitten 8 flessen in de doos.
Hoeveel kost 1 fles olijfolie?

som: .....

antwoord: .....

Een grote kist aardappels weegt 28,8 kg.
De appels worden verdeeld over 6 zakken.
Hoeveel kg aardappels in elke zak?

som: .....

antwoord: .....

Gooi met 2 dobbelstenen.

Gooi met 2 dobbelstenen.
Maak een getal van 2 cijfers.
Je moet een komma in het getal zetten.
Schrijf je getal in een blauw vakje.
Je mag zelf kiezen welk vakje.
Na 4 keer gooien zijn alle vakken vol.
Reken de sommen uit.

	:	2	=	
	:	4	=	
	:	5	=	
	:	10	=	
totaal niet hoger dan 5				

doel 5

HERHALEN

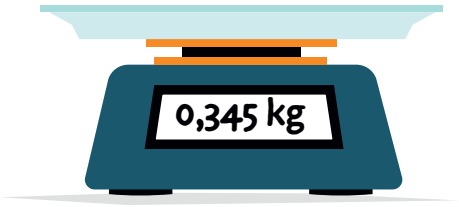
1 Hoeveel weegt het?

2,7 kg = ... kg en ..... g

3,650 kg = ... kg en ..... g

0,345 kg = ... kg en ..... g

4,925 kg = ... kg en ..... g

2 Hoeveel is het?

Kies uit kg, g of mg.

Hoeveel weegt een half pak waspoeder?

1250 .....

Hoeveel weegt de zak potgrond nog?

4,7 .....

Hoeveel wegen de bananen?

0,450 .....

Hoeveel weegt de zak friet nog?

988 .....

3 S Bereken het gewicht.

..... g appels kost € 1,48.

..... g kipfilet kost € 7,54.

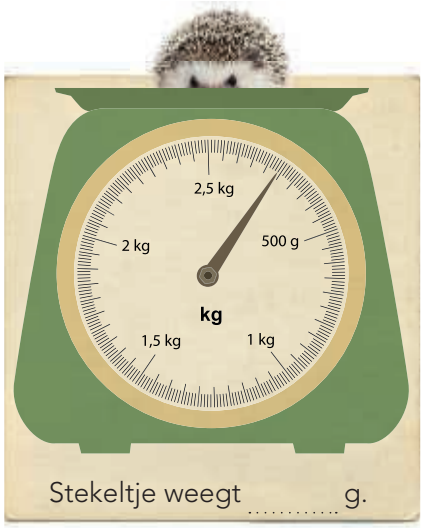
..... g kaas kost € 8,84.

..... g noten kost € 6,60.

REKENPLEIN

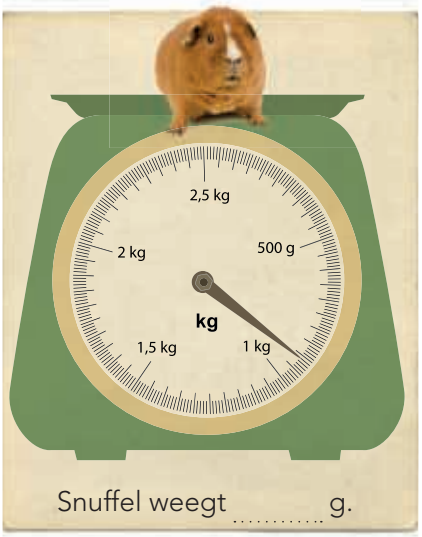
Hoeveel? Wat is het verschil in gewicht?

Stekeltje weegt ..... g.

Bobbie weegt ..... kg en ..... g.

Snuffel weegt ..... g.

Bobbie weegt ..... kg en ..... g **meer | minder** dan Snuffel.

Snuffel weegt ..... g **meer | minder** dan Stekeltje.

Stekeltje weegt ..... kg en ..... g **meer | minder** dan Bobbie.

Hoeveel?

Poes Juul weegt ..... kg en ..... g. Dat is ..... kg.
Vorige week woog ze 400 gram minder. Hoeveel woog Juul toen? ..... kg

Hond Arie weegt ..... kg en ..... g. Dat is ..... kg.
Vorig jaar woog hij 2,5 kg meer. Hoeveel woog Arie toen? ..... kg

Poes Gizmo weegt ..... kg en ..... g. Dat is ..... kg.
Vorige maand woog hij 1,5 kg minder. Hoeveel woog hij toen? ..... kg

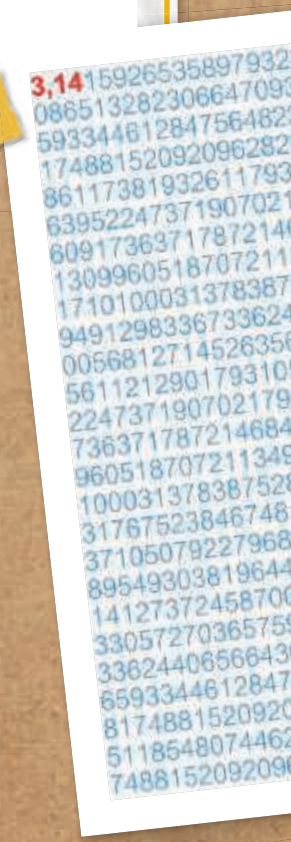
WAT BETEKENT HET GETAL PI?

1

Meet de diameters.

Pak een strook van 30 cm en een strook van 60 cm. Maak van deze stroken cirkels. Knip er dan met een nieuwe strook de diameters bij. Meet de diameters op met een liniaal en schrijf de lengte van de diameters in de tabel.

omtrek (cm)	30	60	10	20	40
diameter (cm)					

2

Schat de diameters.

a Ook van de stroken van 10 cm, 20 cm en 40 cm kun je cirkels maken. Kun jij schatten hoe lang de diameter van elke cirkel is? Schrijf je voorspelling in de tabel van opgave 1. Schrijf kort op hoe je tot je schatting bent gekomen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

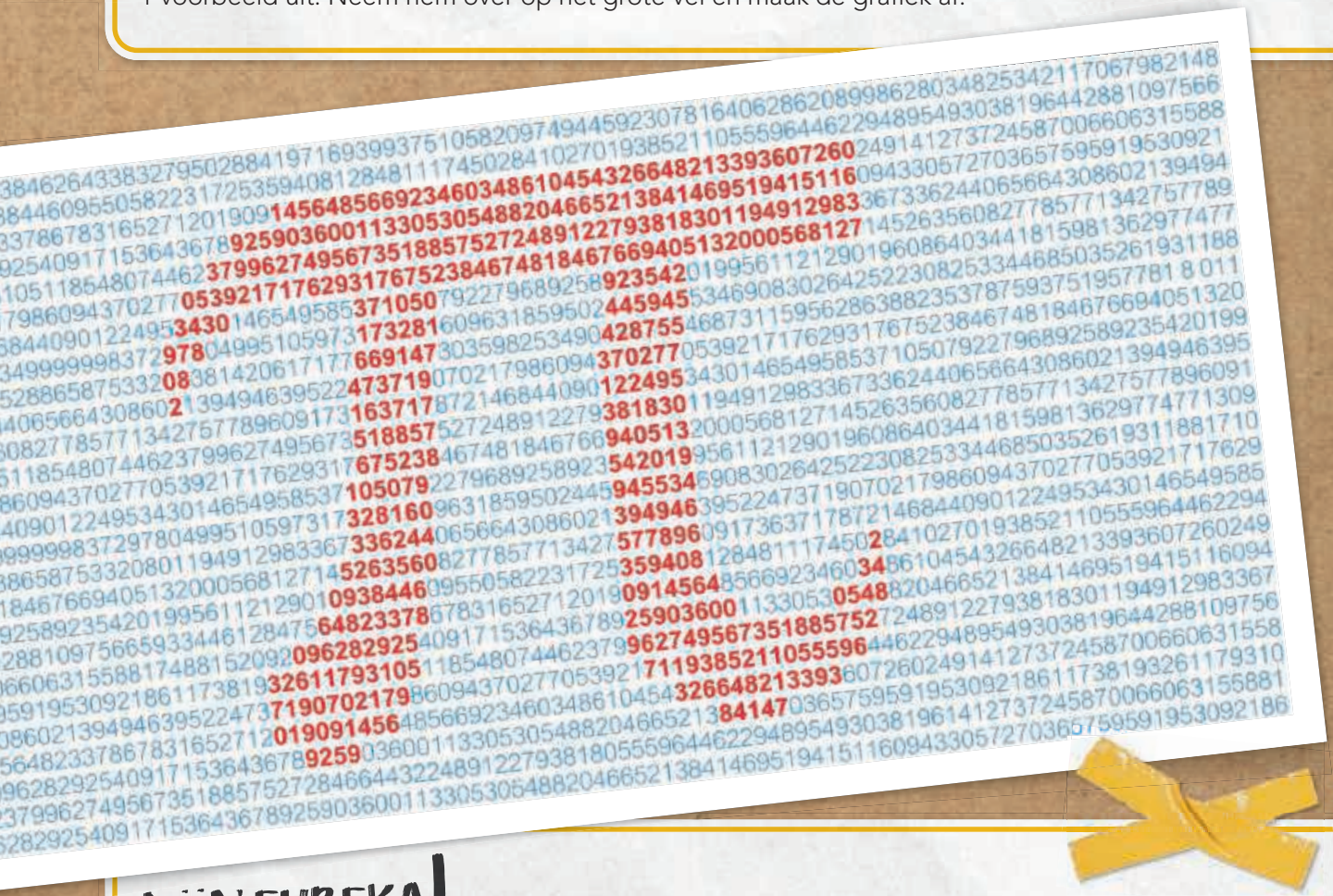
.....

b Pak nu een strook van 10 cm, 20 cm en 40 cm en maak van deze stroken cirkels. Knip dan met een nieuwe strook de diameters bij de cirkels en meet de diameters op met een liniaal, net als bij opgave 1. Schrijf de lengte van de diameters erbij in de tabel van opgave 1. Klopte je voorspelling?

3

Maak een grafiek bij de tabel.

Maak een grafiek bij de tabel. Je kunt de grafiek tekenen met pen of viltstift, maar je mag hem ook maken door de stroken te gebruiken. Kijk naar de 3 voorbeelden van grafieken op het digibord en kies er 1 voorbeeld uit. Neem hem over op het grote vel en maak de grafiek af.

MIJN EUREKA!

a Wat was jouw Eureka-moment?

.....

.....

b Leg met behulp van de grafiek uit wat het getal pi betekent.

.....

.....

.....